

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник міського голови,
Голова робочої групи**

С. МАТУСЯК

ПРОТОКОЛ №1 (II група)

**засідання фокус-групи за напрямом «Фізична безбар'єрність»
по розробці проєкту Програми розвитку безбар'єрного простору
Вінницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки**

м. Вінниця

05.04.2024 р.

Час засідання: 14:00 – 16:00 год.

Місце засідання: Біла зала, 2-й пов., вул. Соборна, 59, м. Вінниця

ПРИСУТНІ:

- 1. РЕМЕШЕВСЬКА Ольга** – директор департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 2. ЯВОРОВЕНКО Вікторія** – начальник відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 3. ІВАНЮК Максим** – заступник начальника відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 4. ДОМБРОВСЬКА Юлія** – працівник за строковим трудовим договором відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 5. ЧЕРАНОВСЬКИЙ Богдан** – начальник відділу організації дорожнього руху та міської мобільності департаменту транспорту та міської мобільності міської ради;
- 6. ІЛЬНИЦЬКА Вікторія** – начальник відділу розвитку житлово-комунального господарства та енергетики департаменту міського господарства міської ради;
- 7. КЕДИСЬ Павло** – начальник відділу поточного утримання будинків та прибудинкових територій департаменту житлового господарства міської ради;
- 8. ПОЛЯНСЬКА Ліліана** – начальник відділу виконання реєстраційних та дозвільних процедур департаменту архітектурно-будівельного контролю міської ради;
- 9. КОРЧЕВНА Ольга** – начальник планово-економічного відділу департаменту охорони здоров'я міської ради;

10. **ШТЕЛЬМАХ Володимир** – головний спеціаліст сектору організації будівництва відділу технагляду та організації будівництва департаменту капітального будівництва міської ради;
11. **ГРИНЮК Ірина** – головний спеціаліст комітету по фізичній культурі і спорту міської ради;
12. **КУЛЕНКО Андрій** – головний спеціаліст відділу міського дизайну департаменту архітектури та містобудування міської ради;
13. **КАЛІНЧУК Антон** – заступник начальника відділу розвитку туризму департаменту маркетингу міста та туризму міської ради;
14. **РОДІОНОВ Олександр** – головний спеціаліст відділу цивільного захисту департаменту цивільного захисту міської ради;
15. **КРАВЧУК Максим** – головний експерт з просторового планування КП «Агенція просторового розвитку»;
16. **ВОЛОШИНА Тетяна** – керівник відділу урбаністики КП «Інститут розвитку міст»;
17. **ПОПОВИЧ Олександр** – інженер - проєктувальник КП «Вінницький муніципальний центр містобудування та архітектури»;
18. **СКОРБАТЮК Альона** – головний спеціаліст відділу культурно-мистецьких проєктів та організаційно-масової роботи департаменту культури міської ради.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово – **РЕМЕШЕВСЬКОЇ Ольги**, директора департаменту відновлення та розвитку міської ради.
2. Презентація за напрямом «Фізична безбар'єрність» (аналіз поточної ситуації у громаді) - **ЯВОРОВЕНКО Вікторії**, начальника відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради.
3. Презентація на тему «Вінниця без бар'єрів» (проєкт про безбар'єрність міського простору, що забезпечує рівність права на самостійне переміщення, користування будівлями для всіх) - **КРАВЧУКА Максима**, головного експерта з просторового планування КП «Агенція просторового розвитку».
4. Обговорення ключових питань за напрямом «Фізична безбар'єрність» з учасниками фокус-групи.
5. Заключне слово **РЕМЕШЕВСЬКОЇ Ольги**, директора департаменту відновлення та розвитку міської ради.

СЛУХАЛИ:

1. **РЕМЕШЕВСЬКУ Ольгу** щодо:

- важливості розробки програмного документу на рівні громади, який слугуватиме у розбудові безбар'єрного середовища;

- доцільності проведення фокус-груп, за 6-ма визначними напрямками, що в подальшому стане інструментом для розробки якісного документу.

2. ЯВОРОВЕНКО Вікторію, яка презентувала матеріали щодо поточної ситуації у громаді за напрямом «Фізична безбар'єрність». Окрім того, зазначила:

- що здійснення комунікації з представниками громадськості ведеться через засоби зв'язку, а саме Телеграм канал – «Безбар'єрність Вінницької міської територіальної громади», email: DRD@vmr.gov.ua та кабінет особистого прийому громадян №2, понеділок-п'ятниця з 09:00 до 13:00 год;

- про необхідність попереднього обговорення наявних проблем в громаді щодо фізичної безбар'єрності;

- усі озвучені пропозиції, в ході проведення фокус-групи, будуть проаналізовані.

3. КРАВЧУКА Максима, який розповів про проведення дослідження в рамках проєкту «Вінниця без бар'єрів» для того, аби дізнатися з якими проблемами стикаються маломобільні групи населення в громаді.

4. Обговорення ключових питань:

Питання 1. Визначення цільових груп, до яких має застосовуватися фізична безбар'єрність?

Учасники фокус-групи виділили наступні цільові групи:

- особи з інвалідністю;
- люди похилого віку;
- вагітні жінки;
- особи з дитячими візочками;
- ветерани;
- всі пішоходи;
- значно нищі/вищі за середній зріст.

Питання 2. Які перешкоди зазвичай обмежують доступ до будівель, транспорту та інших громадських місць?

Ільницька Вікторія зазначила:

- зависокі, слизькі сходи при вході до під'їздів житлових будинків;
- необлаштовані бордюри біля житлових будинків;
- запаркованість автомобілями біля житлових будинків;
- відсутність пандусів у під'їздах житлових будинків.

Куленко Андрій вказав:

- на підвищені чи понижені сходинки при вході до житлових будинків;

- ями на дорогах;
- підвищені тротуари;
- мала кількість пандусів в житлових будинках;
- велика висота сходинок в громадському транспорті (трамваї, тролейбуси).

Волошина Тетяна зазначила:

- хаотичне паркування автомобілів біля житлових будинків;
- відсутність пандусів, підйомників, ліфтів в багатоповерхівках;
- неякісне покриття (в т.ч. різні види) тротуарної плитки.

Полянська Ліліана запропонувала:

- що при будівництві муніципального житла проєктанти мають враховувати більше принципів доступності.

Черановський Богдан зазначив:

- вхідні групи в громадські заклади іноді захоплюють частину пішохідної зони, що ускладнює вільне пересування тротуаром.

Куленко Андрій вказав:

- на хаотичне облаштування тротуарної частини плиткою суб'єктами господарювання та навпроти громадських закладів (зустрічаються випадки облаштування різними видами плитки або взагалі їх відсутність);
- проблема забезпечення принципів доступності у будівлях, які є пам'ятками архітектури.

Пропозиція: привести у відповідність правила благоустрою.

Питання 3. Який ви маєте досвід (позитивний чи негативний) використання публічних просторів, таких як парки, сквери або спортивні майданчики з точки зору фізичної безбар'єрності?

Куленко Андрій проінформував:

- про позитивний досвід користування вхідною групою у Центральний міський парк ім. Леонтовича (біля арки зі сторони пл. Калічанської);
- про негативний досвід, як от пандус з великим ухилом при спуску до підземного переходу ринку «Урожай».

Волошина Тетяна зазначила:

- що досить незначна частина скверів та спортивних майданчиків обладнані якісно з точки зору фізичної доступності.

Ільніцька Вікторія запропонувала:

- влаштування інклюзивних елементів на спортивних майданчиках та визначення механізму, хто має здійснювати подальше утримання цих майданчиків в належному стані (один із варіантів - ОСББ).

Питання 4. Як ви оцінюєте стан існуючих елементів безбар'єрності (наприклад, доріжок для крісел колісних, пандусів, ліфтів) у нашій громаді?

Черановський Богдан зазначив:

- про необхідність збільшення елементів безбар'єрності у громаді.

Гринюк Ірина запропонувала:

- адаптувати спортивні майданчики для занять спортом для людей з інвалідністю.

Питання 5. Які підходи до організації громадського простору можуть сприяти покращенню фізичної доступності для всіх маломобільних груп населення?

Куленко Андрій запропонував:

- застосовувати принцип «універсального дизайну».

Ільніцька Вікторія вказала:

- про необхідність збільшення кількості світлофорів зі звуковими приладами.

Кедись Павло запропонував:

- створення комплексного благоустрою на спортивних майданчиках.

Питання 6. Як ви оцінюєте ступінь доступності у багатоповерхових житлових будинках?

Більшість присутніх висловились щодо незадовільного ступеня фізичної доступності у громаді.

Питання 7. Які існують проблеми з фізичною доступністю до робочих місць та можливостей працевлаштування для маломобільних груп населення?

Родіонов Олександр зазначив:

- проблема маломобільних груп населення, що полягає в ускладненому шляху пересування від місця проживання до роботи.

Куленко Андрій зазначив:

- на разі дуже малий відсоток працюючих людей з інвалідністю через неадаптовані робочі місця.

Гринюк Ірина навела приклад:

- прояв відповідальності керівництва шахової школи міста по створенню доступних умов праці для їх співробітника на милицях, а саме створення на першому поверсі закладу вбиральні (яка на даний час знаходилась на другому поверсі).

Питання 8. Які види громадського транспорту найбільш та/або найменш доступні для маломобільних груп населення?

Більшість учасників вказали:

- найбільш пристосовані автобуси, тролейбуси, а найменш – маршрутні таксі та трамваї.

Питання 9. Які заходи можуть бути проведені для підвищення усвідомленості про проблеми фізичної доступності серед громадськості?

Куленко Андрій вказав:

- важливість спілкування з людьми з інвалідністю;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів для осіб з інвалідністю, задля вирішення проблеми та отримання послуг.

Кравчук Максим запропонував:

- в рамках Програми будівництва муніципального житла, розглянути можливість надання пільгових кредитів та створити квоти для участі у Програмі для людей з інвалідністю, маломобільних груп населення.

Попович Олександр запропонував:

- підвищити рівень доступу до укриттів ліфтами або пандусами.

Питання 10. Які позитивні приклади або історії успіху щодо покращення фізичної доступності ви можете навести зі свого досвіду або знань?

Ільницька Вікторія вказала позитивний приклад:

- муніципальне житло (має стати прикладом застосування принципів доступності для всіх інших забудовників у громаді), яке адаптоване для маломобільних груп населення.

Значна кількість учасників вказала на негативні приклади фізичної доступності зі свого досвіду, а саме:

- часткова відсутність пандусів вуличної мережі;
- відсутність входу до будівель відповідно рівня землі;
- неякісне покриття тротуарної плитки.

Питання 11. Як ви бачите процес залучення маломобільних груп населення до процесу прийняття рішень щодо формування комплексного бачення просторового розвитку громади та її інфраструктури?

Калінчук Антон запропонував:

- залучати представників відповідних громадських організацій до процесу прийняття рішень.

Черановський Богдан вказав:

- на обов'язковість залучення маломобільних груп населення до процесу прийняття рішень щодо безбар'єрності в цілому.

Питання 12. Як би ви описали ідеальну ситуацію з точки зору фізичної доступності для окремих груп маломобільних верств населення?

- особи з інвалідністю;
- особи з вадами зору;
- особи з вадами слуху;
- люди похилого віку;
- особи з дітьми;
- вагітні жінки;
- діти до 7 років з батьками або особами, що їх супроводжують;
- люди зі значно більшою вагою або меншою вагою, за середньої маси тіла
- значно нижчі та значно вищі за середній зріст.

Усі присутні вказали ідеальну ситуацію з точки зору фізичної доступності - це вільний доступ до усіх об'єктів фізичного оточення, всіх соціальних груп незалежно від віку, стану здоров'я, інвалідності, майнового стану, статі, місця проживання та інших ознак.

5. РЕМЕШЕВСЬКА Ольга, підвела підсумки засідання фокус-групи, подякувала учасникам за надані пропозиції, коментарі, які в подальшому будуть опрацьовані відповідальним відділом енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради.

Секретар робочої групи

Вікторія ЯВОРОВЕНКО